

مرکز بین‌رشته‌ای مطالعات اسلامی

حوزه علمیه فاطمیه (س)

شهرستان زابل

موضوع:

دعا و آثار و برکات آن در زندگی انسان

استاد راهنما:

سرکار خانم پودینه

پژوهشگران:

فاطمه برخوردار

محدثه صیاد

فاطمه غلامحسینی

سپیده اربابی مقدم

پاییز ۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه:

شکر و سپاس خدای را که بی منت دهد و شکر و ثنای فراوان پروردگار جهانیان را آن چنان سپاسی که رضای او را فراهم آورد و درود خدای بزرگ بر سرورمان محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) و خاندان پاکش که برترین مخلوقات حضرت رب العالمین اند.

تقدیم به:

روح سبز دعا و آسمان آبی اجابت حضرت مهدی (عج الله) او که صبح های جمعه را با یاد ظهور و حضور
زیبایش آغاز می کنیم و عصرهای جمعه را با دلتنگی فراقش به پایان می بریم.

تقدیر و تشکر:

از خداوند سبحان که با عنایتش موفق به پایان رساندن این تحقیق شده ام. از زحمات خالصانه مادرم که در طول عمر برایم داشته و تشویق های سازنده ایشان در مسیر تحصیل و علم و دانش کمال تشکر را دارم.

از همسر مهربانم که در مسیر نوشتن همیشه پشتیبان و همراهم بودند تقدیر و تشکر می کنم.

و تشکر می کنم:

از استادام خانم پودینه که با راهنمایی های سازنده خود مرا یاری نمودند.

سپاسگذارم:

و از همه کسانی که مرا در نوشتن این تحقیق به هر نحوی یاری رساندند تشکر می کنم و برای همه آن ها موفقیت و سعادت دنیا و آخرت را از خداوند منان خواستارم.

را از او پرسید، ایاز در جواب گفت: یک ساعت با تو بودن از هر چیز برای من ارزشمندتر است.

در احادیث قدسی آمده است:^{۵۶}

مردی به موسی بن عمران (علیه السلام) گفت: به خدا بگو من شخص گرفتاری هستم، پس چرا مرا عذاب نمی‌کنی؟ خداوند فرمود: به او بگو بدترین بلاها را بر سرِ تو آورده‌ام، و تو خبر نداری، و آن اینکه، شیرینی و حلاوتِ یادِ مرا نمی‌چشی و از عبادت و مناجات لذّت نمی‌بری.

«پیامبر اکرم (صلی الله علیه و اله و سلّم) فرمودند: حضرت موسی (علیه السلام) در چهل روز رفت و آمدِ خود به کوه طور، به خاطر اشتیاقی که به دیدار خدا داشت، نخورد، نیشامید و نخوابید.»

۵۶- رحمت الله، عرب نوکندی، همان کتاب، ص ۱۱۶.

نتیجه:

نیایش را می توان به دو بخش تقسیم کرد:

نیایش خواهش، و نیایش سپاس و شکرگذاری.

همی پیش یزدان نیایش کنید بخوانید و او را ستایش کنید

نتیجه گفتار این شد که پس از اجابت دعا، باز هم با هم باید در دعا مداومت داشته، حال انسان بهتر از پیش باشد، چه آنکه ترک دعا بعد از اجابت جفاهت، و مداومتش یک نوع وفاست، بلکه سزاوار است که بعد از اجابت مدح و ثنای پروردگار را مکرر کرده، دعاهاى بیشتری بخواند. به حکم خرد و عقل نیز لازم است که نسبت به آنچه از استجابت دعا نصیب او شده، پیوسته سپاسگذار باشد که فرمودند: {شکر نعمت، نعمت افزون کند}

مولوی می گوید:

شکر منعم واجب آمد در خرد و نه بگشاید در خشم ابد

۱- قرآن.

۲- آقا ملکی تبریزی، جواد، ترجمه المراقبات، علیرضا خسروی، ج چهارم، انتشارات مؤمنین، قم، بی تا.

۳- اسحاقی، سید حسین، دعا، ارمغان آرامش، - ، انتشارات خادم الرضا (ع).

۴- الراغب اصفهانی، ابی القاسم بن محمد المفصل، المفردات فی غرایب القرآن، تحقیق مرعشی، دفتر نشر

الکتاب، ۱۴۰۴ ه.ق.

۵- الماسی، علی، ذکر از دیدگاه قرآن و سنت، چ اول، انتشارات شکوری، قم، ۱۳۸۴.

۶- ابن بابویه قمی، صدوق محمد بن علی بن حسین، توحید، علی اکبر غفاری و سید هاشم تهرانی،

انتشارات اسلامی، قم، بی تا.

۷- جوادی عاملی، عبدالله، حکمت، عبادات، چ پانزدهم، اسراء، قم، ۱۳۷۸.

۸- خمینی، روح الله، چهل حدیث، نشریه کوثر، بی جا، ۱۳۷۶.

۹- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، ج ۷، چ ۲، گستر، تهران، ۱۳۷۷.

۱۰- عرب نوکندی، رحمت الله، کلید سعادت، چ اول، عصر رسانه، قم، ۱۳۸۲.

۱۱- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، رهیاب نوین هور، بی جا، ۱۳۸۹.

۱۲- غفاری، ابراهیم، آیین نیایش، ج پنجم، بنیاد پژوهش های اسلامی، مشهد، ۱۳۸۱.

۱۳- فرید، اعلی، نهج الفصاحه، چ هشتم، انتشارات حلم، قم، بی تا.

- ۱۴- قیم، عبدالنبی، فرهنگ عربی به فارسی، چ دوم، فرهنگ معاصر، تهران، ۱۳۸۷.
- ۱۵- قریشی، علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۱، چ ۹، دارالکتاب اسلامی، تهران، ۱۳۸۱.
- ۱۶- قمی، عباس، معراج السعاده، در راه حق، قم، ۱۳۷۷.
- ۱۷- کلینی، محمد بن یعقوب، اصول کافی، محمد باقر کمره ای، ج ۴، ج ۵، اسوه تهران، ۱۳۸۱.
- ۱۸- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، حمیدرضا شیخی، ج ۱، ج ۸، نشر الحدیث قم، ۱۳۸۶.
- ۱۹- مطهری، مرتضی، بیست گفتار، ج ۲۵، انتشارات صدرا، تهران ۱۳۶۹.
- ۲۰- مطهری، مرتضی، انسان در قرآن، ج ۳۱، انتشارات صدرا، تهران ۱۳۸۸.
- ۲۱- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، با همکاری جمعی از نویسندگان، ج ۱۱ و ج ۱، دارالکتاب اسلامی، تهران، ۱۳۶۱.
- ۲۲- ممدوحی کرمانشاهی، حسن، نیایش از دیدگاه عقل و نقل، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۸۹.
- ۲۳- نراقی، احمد، معراج السعاده، انتشارات وحدت بخش، قم، ۱۳۸۹.